

Juryrapport

Groene Lintje 2024

Welk groen initiatief verdient een Groen Lintje? Deze vraag stelden wij aan de inwoners van Venlo, na in 2018 voor het laatst een Groen Lintje te hebben uitgereikt.

De nominaties stroomden binnen. Uit de groslijst is een shortlist gedestilleerd. Drie initiatieven kwamen boven drijven. Twee bewonersinitiatieven zich bezig houden met het opruimen en schoonmaken van de leefomgeving, en een persoon, die zowel in zijn eigen tuin als in de functie van adviseur namens zijn eigen bedrijf, bezig is met "groene" landbouw.

GroenLinks-fractieleden en steunfractieleden gingen langs bij alle drie de initiatieven. Het maken van een keus wie van deze genomineerden dan echt met de hoofdprijs vereerd moest worden, was niet makkelijk.

We gaan in dit juryrapport eerst even alle genomineerden langs in willekeurige volgorde.

1. Mohamed El Moukadam

Mohamed El Moukadam is al vele jaren betrokken bij de maandelijkse opruimactie zwerfafval in de Schildersbuurt in Venlo. Tegenwoordig helpt hij ook mee met het initiatief van Straelend Schoon en heeft hij een prik-zwerfafvalnetwerk opgebouwd met een groot aantal organisaties in verschillende Nederlandse provincies.

We werden verwelkomd in De Windmeule, (waar Mohamed toevallig ook nog bestuurslid van is), door vertegenwoordigers van drie generaties. Mohamed is de eerste om te benadrukken dat opruimacties teamwerk zijn, en de aanwezige oudere buurman en een jongere buurtgenoot, toevallig Mohameds twaalfjarige zoon, waren daar een mooie illustratie bij.

Enthousiast konden ze alle drie vertellen hoe het ontstaan is, de Opruimgroep Schilderswijk in Venlo-Noord. En hoe Mohamed de kar blijft trekken, ook nu hij naar Venlo-Zuid is verhuisd.

Over de waarde die het initiatief heeft. Je doet niet alleen iets nuttigs, het is ook een sociale activiteit die eenzaamheid kan doorbreken.

Hoe werft hij de vrijwilligers? Mohamed houdt het het liefste simpel. Als er een actie is, zet hij het op LinkedIn, en, maar dat is nog vrij recent, op Instagram. Heeft ook wel flyers verspreid, maar dat leverde te weinig op, zonde van de moeite.

Hoe stimuleer je de mensen te blijven komen? Wel, het is leuk iets samen te doen. Samen komen en het gevoel hebben iets nuttigs te doen. En de traditionele afsluiting met wat lekkers helpt natuurlijk ook erg.

Nog een leuk aspect: de groep wordt ook uitgenodigd elders in het land te komen kijken hoe het daar geregeld is. Amsterdam Osdorp, Eindhoven, Kerkrade, en zelfs het natuurgebied Neeltje Jans in Zeeland werden genoemd. Dat laatste is een beschermd gebied waar lang niet iedereen mag komen.

De Opruimgroep Schilderwijk is een groep met een harde kern van vijf personen, maar in totaal zijn soms wel veertig, vijftig mensen ermee verbonden. Het netwerk van Mo is inmiddels best groot. Heel divers ook, jong en oud. De bijdrage die geleverd wordt aan de bewustmaking en normalisering van dit vrijwilligerswerk bij jongeren zit wel snor, te oordelen naar de woorden van de vertegenwoordiger van de jongste generatie, die op dit kennismakingsbezoek aanwezig was: "De wind blaast het niet de prullenbak in." Het wordt steeds normaler, ook bij de jeugd, om het goede voorbeeld te geven.

Wat kunnen andere initiatieven van Mo leren? Hoe kan een gemeente het beste omgaan met opruiminitiatieven? Hou in elk geval in het oog: elke wijk is anders. Het is vaak niet te kopiëren. Wat in zuid werkt hoeft in noord nog niet te werken. Maar dat de rol van verbinders in de wijk, de rol van inspirerende mensen, niet onderschat mag worden, staat als een paal boven water, zoveel was ons wel duidelijk na dit bezoek.

En nog drie citaten: "Belangrijk is zichtbaarheid en veel geduld hebben", "Samen kun je meer bereiken dan alleen" en "Iedereen die zich hiervoor inzet is al een winnaar"

2. Philippe van der Grinten

Philippe van der Grinten werkt vanuit zijn eigen bedrijf Provinos Schapenadvies en is een voorvechter van het gebruik van Bokashi, een zeer oude methode die gebruikt wordt als bodemverbeteraar en die zowel thuis als op grote schaal te gebruiken is. Een gezondere bodem leidt tot gezondere gewassen en een

gezondere voeding. Philippe is in Venlo en wijde omstreken bezig boeren te enthousiasmeren hiervoor.

Philippe en zijn vrouw Judith verwelkomden ons op hun boerderij en zorgden ervoor dat we nog voor zonsondergang konden zien hoe Philippes voornaamste *claims to fame* er "in het echt" uitzien. Met name: hoe Bokashi uitziet, hoe het wordt gemaakt, de afdekzeilen die gebruikt worden, hoe het voelt, hoe het ruikt, en het apparaat dat hij ontwikkeld heeft voor nog efficiëntere productie en vervoer.

Wat doet Philippe? Een probleem is dat Nederland voedsel produceert met veel te veel kunstmest en gewasbescherming in de vorm van gif en pesticiden. Philippe is een in Wageningen opgeleid agrarisch ingenieur die onderzocht heeft of dat allemaal niet veel natuurvriendelijker kan. En dat kan!

Philippe praatte ons bij over de mogelijkheid om aan bodemverrijking te doen, en de verschillen tussen de verschillende technieken die hiervoor gebruikt worden: Bokashi, fermenteren en composteren waren termen die voorbij kwamen. Zeeschelpen, klei en microferm waren de materialen waarvan monsters werden getoond.

Het Groene Lintje is een compliment dat niet alleen kan toevallen aan vrijwilligersinitiatieven, maar ook aan bedrijven die in natuurvriendelijkheid en duurzaamheid innoverend zijn. Een agrarisch adviseur als Philippe past perfect binnen deze criteria. Mensen met zijn enthousiasme zijn nodig om de veeteelt en landbouw in ons land die stap naar voren te laten zetten, die zo nodig is.

Het moet gezonder, natuurlijker, met minder stikstof, met minder koolstof. Kan dat, zonder dat dat ten koste gaat van de grootte van de oogst? Philippe wijst boeren, tuinders en particulieren de weg in wat mogelijk is!

Philippe timmert aan de weg, ook met social media. We kregen een filmpje te zien dat gemaakt is door een medewerker die op dat gebied de kennis heeft.

Het gesprek kwam natuurlijk ook op de politieke situatie, en het feit dat sommige boeren willen stoppen of al gestopt zijn. Ook het werk van Judith als diergeneeskundige kwam aan bod. Het advies dat ze geeft omtrent alles wat er komt kijken bij het houden van schapen, en welke rol die kunnen spelen in de begrazing van natuurgebieden. Ze zet ook inenting tegen ziektes, bijvoorbeeld tegen blauwtong.

Judith en Philippe, samen een sterk team als het gaat om het bevorderen van biodiversiteit en levensgeluk voor mens en dier. En ze hebben contacten door het hele land, met heel veel organisaties die circulaire landbouw promoten. Ze zijn daarnaast natuurlijk gesprekspartner van LLTB, LTO en Waterschap.

3. Venlo Schoon

Venlo Schoon en dan met name de stichters van Venlo Schoon, Laurie Baggen en Suzanne van Knippenberg, zijn al sinds 2019 meer dan maandelijks te vinden in de Venlose natuur om deze zwerfafvalvrij te krijgen en groen weer groen te maken. Dit doen ze op de Maas met kano's en op het vasteland in heel groot Venlo.

Op een zaterdag hadden we afgesproken voor een nadere kennismaking. De afspraak was op korte termijn gemaakt, maar toch was een groep van rond de twintig personen het toch gelukt zich vrij te maken om namens Venlo Schoon aanwezig te zijn. Met een zes koppige vertegenwoordiging van GroenLinks Venlo erbij was het lokaal op het Stadskantoor, waar Venlo Schoon een powerpoint-presentatie liet zien, volledig gevuld.

We werden bijgepraat. Over de oprichting in 2019. Dat er in 2022 een echte stichting van is gemaakt. Dat ze vrij opereren, niet aan een wijk of buurt gebonden, en dus her en der door de hele gemeente heen de handen uit de mouwen steken.

Hoe ze hun acties bekend maken. Ze hebben een website en social media die ze gebruiken. Met effect. Een aanwezige kon vertellen: ik ging met pensioen en ging eens googlen wat ik als hobby kon doen. Zo heb ik Venlo Schoon gevonden.

De groep die met Venlo Schoon verbonden is telt wel vijftig vrijwilligers. Als opkomst bij een actie kunnen meestal zo rond de tien tot vijftien mensen verwacht worden.

De samenstelling van de groep is leuk divers. Jong en oud. Verschillende nationaliteiten, ook statushouders en arbeidsmigranten doen mee.

Venlo Schoon probeert een nuttige bijdrage te leveren door op te ruimen, maar ook door het verschaffen van sociaal contact. Over duurzaamheid is ook nagedacht bij de traditionele afsluiting met wat lekkers: die is met een vegetarische lunch. En zonder wegwerpservies-items.

Venlo Schoon staat in contact met tal van organisaties. Collega-initiatieven die opruimen zoals Straelend Schoon (rond de Straelseweg) en Opruimgroep Schilderwijk in Venlo Noord. Contacten nationaal en internationaal. Over hun bezoekje aan Auke-Florian Hiemstra in Leiden werd enthousiast verteld.

Ook over de avonturen met de kano's werd verteld. Zelfs met behulp van een professioneel filmpje. Ter gelegenheid van de Duurzame Binnenstad Markt 22 september, waaraan Venlo Schoon ook haar medewerking verleende, is er een filmpje gemaakt, zodat we konden zien hoe het eraan toe gaat als ze met kano's op de Maas bezig zijn.

Op het land zagen ze vaak rommel waar ze niet bij konden. Daarom zijn ze met de kano's begonnen. En dat blijkt echt een feestje, qua genieten van de natuur, met ijsvogels en bevers.

De rommel opruimen, op het land en bij de rivier, het geeft voldoening. Zoals een vrijwilliger zei: "Dan vis je zo'n plastic ringetje op. Je weet, vogels eten die gewoon op, en lopen dan het risico een verstikkingsdood te sterven. Wie weet wat ik met mijn actie heb voorkomen."

We waren onder de indruk van de *hands-on* mentaliteit die we bij dit initiatief zagen, de gedachte: een prikactie kun je op ieder moment overal beginnen. "Iedereen kan een bijdrage leveren, hoe klein ook."